

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Basisschool

'De Papaver' te Maldegem

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	25221
	Instelling	Vrije Basisschool - De Papaver
directeur		Jozef GINNEBERGE
adres		Adegem-Dorp 16 A - 9991 ADEGEM
telefoon		050-71.15.93
fax		050-71.15.93
e-mail		vbs.depapaver@telenet.be
website/URL		
	Bestuur van de instelling	969733 - Schoolcomite Adegem en Kleit
adres		Adegem-Dorp 16 A - 9991 ADEGEM
	Scholengemeenschap	120261 - Katholieke Basisscholen Maldegem
adres		Marktstraat 15 - 9990 MALDEGEM
	CLB	115063 - Vrij CLB Het Meetjesland
adres		Visstraat 14 - 9900 EEKLO
	Dagen van het opvolgingsbezoek	26/03/2013
	Einddatum van het opvolgingsbezoek	26/03/2013
	Datum bespreking verslag met de instelling	26/03/2013
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Kurt Maenhout
	Teamleden	Liesbet Criel
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING.....	3
1. HISTORIEK.....	4
2. TE REMEDIEREN TEKORTEN	4
3. ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	4
4. ADVIES.....	6
5. REGELING VOOR HET VERVOLG.....	6

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als een instelling bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geremedieerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

1. HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 01/03/2010 tot 03/03/2010 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 01/09/2012 moet de instelling kunnen aantonen dat de tekorten die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de instelling daarin is geslaagd.

2. TE REMEDIEREN TEKORTEN

lager onderwijs
wereldoriëntatie

3. ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- Het doorlichtingsteam formuleerde in 2010 een tekort voor wereldoriëntatie in het lager onderwijs. 'De school moet het bereiken van de leerplandoelen voor wereldoriëntatie op een verifieerbare manier aantonen door het plannen en aanbieden van een samenhangend geheel en een passende evaluatie.'
- Het team heeft het doorlichtingsverslag geanalyseerd. Samen met de pedagogische begeleidingsdienst en een schoolinterne werkgroep is een plan ontwikkeld om gefaseerd het tekort weg te werken. Het bestaande thema-aanbod werd afgetoetst aan het leerplan om enerzijds hiaten op te sporen en anderzijds overlappingen te vermijden. De werkgroep ontwikkelde een sjabloon dat toe zou laten thema's doelgericht voor te bereiden. Het document zet aan om na te denken over het lesonderwerp en eigen doelen, de activiteiten, het tijdsplan, werkvormen, de aansluiting bij de omgeving en de leermiddelen. Bovendien is er naast evaluatie ook ruimte voor reflectie en suggesties voor bijsturing. Het team beschouwt dit werkinstrument als een waardevol gegeven. Daarnaast heeft de school ook een overzicht van de leerplandoelen per graad ontwikkeld om de verticale samenhang te waarborgen.
- Om het onderwijsleeraanbod vulling te geven, gebruiken de leerkrachten als leidraad een onderwijsleerpakket waar een aantal thema's uit geput worden. Daarnaast worden eigen thema's aangeboden. Deze volgen doorgaans de jaarkring of zijn gebonden aan de actualiteit. Deze eigen thema's zijn afgetoetst aan de leerplandoelen. Het is evenwel onduidelijk in welke mate nieuwe activiteiten bij het bestaande thema-aanbod zijn gevoegd om doelgericht te werken aan leerplandoelen die eerder niet of weinig aan bod kwamen. Het valt op dat de school over weinig andere documentatiebronnen op leerkrachtniveau beschikt om het aanbod inhoudelijk te kunnen bijsturen of te stofferen.
- De leerkrachten werken planmatig. Ze beschikken over een jaarplanning met een inventaris van uit te werken thema's. Op basis van de lessenroosters plannen ze voldoende onderwijstijd, dit volgens de richtlijnen van de koepel. Toch kan opgemerkt worden dat binnen de kortetermijnplanning de uitvoering niet altijd zichtbaar is. Voor het leergebied wereldoriëntatie verwijzen leerkrachten in hun planning naar de uitgewerkte themadossiers. In een aantal gevallen worden bijkomend lesdoelen geformuleerd. Het is opvallend dat zowel in de kortetermijnplanning als in de themadossiers een veelheid van doelen wordt opgelijst. Een selectie dringt zich op, dit in het kader van het bewaken van de doelgerichtheid van het aanbod.
- De leerkrachten opteren voor een thematische benadering waarbij de leerlingen hun wereld verkennen vanuit verschillende invalshoeken. Het onderwijsleeraanbod bestrijkt de verschillende domeinen. De

domeinen natuur, tijd, ruimte, mens en maatschappij krijgen daarbij een uitgesproken aandacht. Hoewel het team de volledigheid van het aanbod heeft onderzocht en ook bewaakt, blijft het onduidelijk in welke mate het domein techniek voldoende breed en geïntegreerd in de thema's aan de orde komt. In sommige leerjaren komt binnen thema's vaak een te beperkt aantal invalshoeken aan bod.

- Binnen de thema's is er voldoende aandacht voor diverse educaties. Zo krijgen de milieueducatie, de gezondheids- en vredesopvoeding voldoende kansen. Daarnaast zet het team acties tegen pesten op, heeft ze gericht aandacht voor actualiteit en hanteert ze een methodiek op schoolniveau om kinderen sociaal vaardiger te maken. In de derde graad is er aandacht voor seksuele voorlichting en de overgang naar het secundair onderwijs. Voor verkeersopvoeding hanteert het schoolteam een veelheid aan bronnen.
- De leerkrachten hebben een sterke aandacht voor de werkelijkheidsgerichtheid van het onderwijs. Ze zetten bewust leeruitstappen op. Daarnaast organiseert de school ook meerdaagse extra-murale activiteiten. Bovendien worden experts of ervaringsdeskundigen in de klas uitgenodigd. Dit betekent een sterke meerwaarde voor het wereldoriënterend onderwijs. In een aantal klassen is het actuele thema duidelijk zichtbaar, in andere groepen is dat minder het geval.
- De thema's hebben vaak linken met domeinen van muzische vorming en Nederlands. Bij de verwerking van de onderwerpen worden ICT, leren leren en sociale vaardigheden functioneel ingeschakeld. Toch kan het team betreffende de leergebiedoverschrijdende eindtermen nog duidelijkere schoolafspraken maken en een doorgaande lijn ontwikkelen.
- De uitwerking van de thema's geeft aanleiding tot gevarieerde didactische werk- en groepeeringsvormen. Leerlingen krijgen kansen om actief en coöperatief de wereld te onderzoeken. Het team heeft ingezet op het ontwikkelen van een variatie aan coöperatieve werkvormen en heeft deze op basis van moeilijkheidsgraad gespreid over de leerjaren. Ze heeft echter nog niet onderzocht op welke manier deze werkvormen kunnen gekoppeld worden aan het doelgericht werken aan samenwerkingsvaardigheden.
- Het team heeft nood aan een uitbreiding van de onderwijsleermiddelen om op een kwaliteitsvolle manier te kunnen werken aan een aantal domeinen van het leergebied. Zo heeft ze niet alle media die het leerplan aangeeft met betrekking tot de domeinen ruimte, natuur en techniek. De school heeft werk gemaakt van de gradatie in en het gebruik van referentiekaders. Vooral die van tijd getuigen van een verantwoorde gradatie over de leerjaren heen.
- De school schakelt diverse vormen van evaluatie in. Deze gebeurt op basis van eigen en methodegebonden toetsen. In een aantal gevallen gaan deze toetsen nog te weinig de vooropgestelde, te beheersen leerplandoelen na. Daarnaast heeft de school sinds kort meer aandacht voor zachte evaluatievormen. De rapportering richt zich voor kennisinhouden nog hoofdzakelijk op een cijfermatige waardering. Deze geeft vooralsnog geen duidelijk beeld van de wereldoriënterende verworvenheden van de leerlingen. Op het vlak van het evalueren van vaardigheden beschikt de school nog niet over eenduidige beoordelingscriteria.
- De school gaat voorlopig nog niet op een objectieve manier na in welke mate de leerlingen voor de verschillende domeinen de leerplandoelen bereiken. Ze beschikt over weinig outputgegevens. Toch geeft het team te kennen dat er consensus is gegroeid inzake het deelnemen aan externe toetsen, dit ook om de kwaliteit van het eigen wereldoriënterend onderwijs in vraag te stellen.
- De leerkrachten getuigen van inzet en zijn bereid om zich verder te professionaliseren. Vanuit een kritische houding zoeken ze samen naar oplossingen voor gedetecteerde werkpunten. Teamleden geven aan nood te hebben aan sturing en begeleiding. Coaching en opvolging zijn nodig om het leren van en met elkaar te stimuleren, inzichten te versterken, een gezamenlijke visie op evalueren van het wereldoriënterend onderwijs verder te ontwikkelen én succeservaringen te borgen. De schoolleiding kan hierin een cruciale rol spelen.
- De lagere afdeling slaagt er beter in om de eindtermen van wereldoriëntatie met de meeste leerlingen te bereiken. Het tekort is in voldoende mate weggewerkt.

- Het team heeft de prioritaire werkpunten planmatig aangepakt en heeft daarvoor beroep gedaan op externe ondersteuning. Leerkrachten brengen nieuwe inzichten in praktijk.
- Het inspectieteam waardeert de geleverde inspanningen van het team en wenst de school alle succes toe bij haar verdere ontwikkeling.

4. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van de tekorten zoals vermeld in punt 2 van dit verslag

GUNSTIG

voor lager onderwijs.

5. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Kurt Maenhout

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: